

IRENE CAO

Liefde is een kunst die geen regels nodig heeft

ITALIAANSE NACHTEN VENETIË

ROMAN

ITALIAANSE NACHTEN - VENETIË

IRENE CAO

Italiaanse nachten
Venetië

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Io ti guardo*
Oorspronkelijke uitgever: Rizzoli Max
Vertaling: Textcase
Omslagontwerp: MECOB
Omslagbeeld: Getty Images
Auteursfoto: Al Bruni
Zetwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Copyright © 2013 Irene Cao
Copyright © 2013 voor de Nederlandse taal:
Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2013

ISBN 9789401601542 / NUR 302

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren.
Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen,
dan kunt u contact opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn broer Manuel

1

Het geel weerspiegelt het zonlicht, verkleurt naar oranje en gaat uiteindelijk over in felrood. In een inkeping die op een wondje lijkt, zie ik kleine glanzende, paarse pitjes. Ik staar al uren naar deze granaatappel. En ook al is het slechts een klein onderdeel van het fresco, deze granaatappel is de sleutel van het verhaal.

De wandschildering beeldt *De roof van Proserpina* uit: het moment waarop Pluto, gehuld in de purperen wolk van zijn mantel, met geweld de heupen van de godin vastgrijpt, terwijl zij een enorme granaatappel plukt aan de oever van een meer.

Het werk is niet gesigneerd, waardoor de identiteit van de kunstenaar een raadsel blijft. Ik weet dat hij aan het begin van de achttiende eeuw leefde en dat hij een genie was. Dat blijkt uit de stijl, het kleurgebruik en het subtiële spel van schaduw en donker en licht. Iedere penseelstreek is met zorg afgewogen en ik doe mijn best om de inspanning van de kunstenaar om perfectie te bereiken niet teniet te doen. Het is nu mijn taak om, eeuwen na de voltooiing van dit fresco, mezelf te verplaatsen in de creativiteit van de kunstenaar en met dezelfde bezieling het werk te herstellen. Dit is de eerste restauratie die ik helemaal zelfstandig uitvoer. Dat ervaar ik met mijn negenentwintig jaar als een enorme verantwoorde-

lijkheid, maar ik ben er ook trots op: sinds ik mijn opleiding Restauratie heb afgerond, heb ik op mijn moment gewacht. Nu het eindelijk zover is, zal ik er alles aan doen om het waar te maken.

Daarom sta ik hier al urenlang op een ladder, in mijn over-all. Over mijn bruine, kort gekapte haren draag ik een rode *bandana*, maar een paar lokken springen eronderuit en vallen voor mijn ogen. Mijn blik is strak op de muur gericht. Gelukkig zijn er geen spiegels in de buurt, want ik heb ongetwijfeld een doodmoe gezicht met wallen onder mijn ogen. Het doet er niet toe. Dat toont alleen hoe vastberaden ik ben.

Even bekijk ik mezelf van een afstand: ik ben het echt. Elena Volpe. Moederziel alleen in de immense hal van een oud palazzo dat sinds lange tijd onbewoond is, in hartje Venetië. Ik ben precies waar ik zijn wil.

Ik ben een hele week bezig geweest met het schoonmaken van de ondergrond van het fresco. Vandaag ga ik voor het eerst kleur gebruiken. Een week is lang, misschien te lang, maar ik wilde geen risico nemen. Ik moet uiterst voorzichtig te werk gaan, omdat één enkele verkeerde handeling invloed heeft op het hele werk. Zoals een van mijn professoren altijd zei: ‘Een grondige schoonmaak is het halve werk.’

Sommige delen van de schildering zijn volledig beschadigd en op die plekken moet ik een nieuwe deklaag aanbrengen. De schade is het gevolg van de hoge vochtigheidsgraad in Venetië, die zijn weerslag heeft op steen, hout, en baksteen; eigenlijk alle materialen. Maar rond de beschadigde plekken zitten delen waarin de kleuren in volle glorie bewaard zijn gebleven.

Toen ik vanmorgen de ladder op ging, nam ik me voor: ‘Ik ga die ladder niet af voordat ik de juiste kleurschakering heb gevonden voor de granaatappel.’ Misschien was ik iets te op-

timistisch... Ik weet niet hoe lang ik al bezig ben, maar ik ben nog steeds driftig op zoek naar de juiste tinten rood, oranje en geel. Ik heb al acht mengbakjes weggegooid waarin ik gepigmenteerd poeder heb gemengd met wat water en een druppeltje olie voor de consistentie. Op het moment dat ik met het negende bakje wil beginnen, gaat mijn telefoon in de zak van mijn overall. Verdorie. Ik kan het niet negeren en val bijna van de ladder, vis mijn mobiel uit mijn zak en lees de naam die mij vanaf het scherm tegemoet schettert.

Het is Gaia, mijn beste vriendin.

‘Hoe is het Ele? Ik ben op het Campo Santa Margherita, kom je wat drinken bij Rosso? Er zijn meer mensen dan anders, het is zó gezellig. Kom ook!’ zegt ze in één adem zonder me te vragen of ze gelegen belt en zonder me de kans te geven haar te antwoorden.

Dit is typisch Gaia, ze is al helemaal in de stemming. Ze werkt voor de meest trendy clubs van de stad en de regio Veneto en organiseert feesten en evenementen voor vips. Ze begint rond vier uur ’s middags en gaat onafgebroken door tot in de vroege uurtjes. Maar voor haar is het niet alleen werk, het is een roeping: ik durf te wedden dat ze het ook gratis zou doen.

‘Sorry... hoe laat is het?’ vraag ik, in een poging haar eindeloze woordenstroom te onderbreken.

‘Half zeven. Kom je?’

Rosso is een club waar de Venetiaanse rijkeluisjeugd elkaar ontmoet. Mensen die iemand als Gaia nodig hebben om invulling aan hun avonden te geven.

O god, is het al zo laat? De tijd is voorbij gevlogen.

‘Hé, Ele... ben je er nog? Gaat het wel? Geef eens antwoord...’ Het geschreeuw van Gaia doorboort mijn trommelvliezen. ‘Je begint echt een duf konijn te worden door dat fresco... kom onmiddellijk hier! Dit is een bevel.’

‘Luister, Gaia, over een half uurtje stop ik, dat beloof ik.’ Ik

haal diep adem. ‘Maar dan ga ik naar huis. Niet boos worden.’

‘Natuurlijk word ik boos, stomme muts!’ valt ze uit.

Vaste prik. Het is ons vaste rollenspel: twee seconden later is er geen wolkje meer aan de lucht. Gelukkig heeft Gaia een geheugen als een zeef als het mijn afwijzingen betreft.

‘Oké, dus je gaat eerst naar huis, rust lekker uit en dan gaan we later naar Molocinque. Wat als ik zeg dat we twee kaartjes voor de privé-lounge hebben?’

‘Goed geregeld, maar ik voel er niets voor om me in die grot te wurmen,’ zeg ik snel voor ze verder ratelt. Ze weet dat ik niet van mensenmassa’s hou en dat ik bijna geheelonthouder ben, en dat dansen voor mij in het beste geval betekent dat ik ritmisch met mijn voet tik. Helemaal mijn eigen ritme, moet ik toegeven. Ik ben verlegen, niet geboren voor dit soort vermaak. Ik heb het gevoel een buitenstaander te zijn. Maar Gaia geeft niet op. Ze probeert me telkens weer mee te slepen naar haar feestjes. En eerlijk gezegd ben ik haar daar dankbaar voor.

‘Ben je al klaar met werken?’ vraag ik, in een poging om het gesprek van mogelijk risicovolle onderwerpen af te houden.

‘Ja, en vandaag ging het fantastisch. Ik was met een Russische manager. We zijn drie uur in de Bottega Veneta geweest om tassen en leren laarsjes te bekijken. Tenslotte heb ik haar naar Balbi gebracht en daar besloot de koningin om twee vazen van Muranoglas te kopen. Trouwens, ik heb een paar jurken van de nieuwe collectie van Alberta Ferretti gezien die jouw naam schreeuwen. Een kleur beige die prachtig bij jouw hazelnootkleurige haren zou staan... Je moet binnenkort echt met me mee om ze te passen.’

Als ze niet druk is met mensen wegwijs maken in het uitgaanscircuit, legt Gaia graag uit hoe mensen hun geld moeten uitgeven. Eigenlijk is Gaia een soort *personal shopper*. Ze is het type vrouw dat overal duidelijke ideeën over heeft en over grote overtuigingskracht beschikt. Zo groot dat sommigen zelfs

bereid zijn te betalen om zich door haar te laten overtuigen.

Ik niet. Ik heb in drieëntwintig jaar vriendschap antilichamen aangemaakt. 'Doen we. Zodat je ze uiteindelijk voor jezelf kunt kopen, zoals altijd.'

'Eens zal ik erin slagen om jou goed te kleden. Jij bent mijn grootste uitdaging, lieverd!'

Sinds onze pubertijd voert Gaia een strijd tegen mijn, laten we zeggen sjofele kledingstijl. Zij ziet rondlopen in spijkerbroek en platte schoenen niet als een praktisch alternatief, maar als een expliciete en onbegrijpelijke keuze om voor gek te lopen. Als het aan Gaia lag, zou ik in minirok en op hakken van twaalf centimeter naar mijn werk gaan, ook al moet ik duizend keer levensgevaarlijke schilderladders op en af, ook al moet ik urenlang in ongemakkelijke houdingen liggen.

'Als ik jouw benen had...' zegt ze altijd. En dan komt ze telkens weer met het mantra van Coco Chanel: 'We moeten altijd elegant gekleed gaan, elke dag, want er kan altijd en overal onverwacht iets op je pad komen.' Zij zet inderdaad geen voet buiten de deur zonder perfecte make-up, haarstijl en accessoires.

We verschillen als dag en nacht van elkaar! Als ze niet mijn beste vriendin was, zou ik haar waarschijnlijk niet kunnen uitstaan.

'Maar, Ele,' gaat ze onverstaanbaar verder, 'vanavond moet je naar de Molo komen...'

'Alsjeblieft, Gaia, word nou niet boos. Ik heb je al gezegd dat ik niet kan!' Als ze zo aandringt dan werkt ze me op mijn zenuwen.

'Maar Bob Sinclar komt!'

'Wie?' vraag ik. Op mijn voorhoofd knippert de foutmelding: *file not found*.

Gaia zucht wanhopig: 'Die beroemde Franse dj. Hij zat in de jury van de Mostra del Cinema vorige week...'

‘O ja!’

‘In elk geval,’ gaat ze onverstoort door, ‘ik weet uit betrouwbare bron dat er verschillende personen in de privé-lounge zullen zijn, waaronder...’ Ze last bewust een pauze in: ‘... Samuel Belotti!’

‘O god, is dat die wielrenner uit Padua?’ zucht ik geërgerd en vol afkeuring. Het is een van de vele ‘beroemde’ vriendjes die Gaia in alle uithoeken van Italië en de wereld heeft gehad.

‘Ja, die.’

‘Wat zie je toch in hem? Het is een arrogante eikel, ik snap echt niet wat je zo leuk aan hem vindt.’ Ook wat mannen betreft hebben Gaia en ik een andere smaak.

‘Nou, ik weet wel wat er zo leuk aan hem is...’ zegt ze snuivend.

‘Te veel informatie...’ sus ik. ‘En vindt hij jou ook leuk?’

‘Ik heb hem een sms’je gestuurd. Hij heeft me niet geantwoord. Hij gaat nu met een of andere bimbo van televisie,’ zucht ze, ‘maar ik geef niet op, want volgens mij heeft hij me niet gedumpt. Hij neemt gewoon de tijd.’

‘Ik snap niet waar je die mannen opduikt, en misschien wil ik dat ook wel niet weten.’

‘Op mijn werk amore, altijd op mijn werk,’ zegt ze, en ik kan me het ondeugende lachje dat ze nu op haar gezicht heeft levendig voor de geest halen. ‘We moeten nu eenmaal investeren in onze netwerken...’

‘De woorden *werk* en *investeren* klinken leeg en betekenisloos uit jouw mond,’ zeg ik provocerend om een zweempje jaloezie te verbergen. Hierin zou ik wel een beetje op haar willen lijken, moet ik toegeven. Ik ben een en al discipline en verantwoordelijkheidsgevoel. Zij is losbandig, schaamteloos en zorgeloos.

‘Je waardeert me niet, Ele. Je bent mijn beste vriendin en je waardeert me niet!’ lacht ze.

‘Ga jij nou maar naar de Molo, en geniet. Maak je niet te druk, meis!’

‘Je zegt ook altijd nee... maar ik trek me er niets van aan! Ik blijf aandringen, dat weet je. Ik ben niet te stuiten, amore...’

Natuurlijk weet ik dat. Dit toneelspel is onze manier om elkaar te laten weten dat we om elkaar geven.

‘Ik kan echt niet tot drie uur opblijven, anders kan ik morgenochtend niet uit bed komen.’

‘Oké, deze keer win jij.’

Dat werd tijd...

‘Maar je moet beloven dat we elkaar dit weekend zien!’ besluit ze.

‘Dat beloof ik. Zaterdag ben ik helemaal aan jou overgeleverd.’

Ook het negende bakje met Titiaanrood moet ik weggooien: ik heb een beetje verf aangemaakt die in de richting komt van de kleur van de granaatappelschil, maar ik ben er nog niet. Ik leg me er niet bij neer dat ik weer opnieuw moet beginnen, als ik opschrik van een geluid achter me. Iemand is via de hoofdingang binnengekomen en loopt de marmeren trap op. Even ben ik bang dat het Gaia is, maar dan hoor ik aan de tred dat het een man is. Ik kom haastig van de steiger af en let er daarbij op dat ik niet in de bakjes stap die ik willekeurig in het beschermingsnet heb laten vallen.

De deur van de hal zwaait open. Op de drempel staat de slanke gestalte Jacopo Brandolini; de eigenaar van het palazza en tevens mijn opdrachtgever.

‘Goedenavond,’ groet ik hem met een geforceerde glimlach.

‘Goedenavond, Elena,’ glimlacht hij terug. ‘Schiet het op?’ Zijn blik valt op het leger van bakjes dat aan onze voeten ligt, en hij rolt de mouwen van zijn trui – ongetwijfeld kasjmier – op tot borsthoogte.

‘Heel goed,’ lieg ik en verbaas me over mijn koelheid. Ik wil hem niet met details lastigvallen die hij toch niet begrijpt. Maar ik moet er iets aan toevoegen om professioneel over te komen: ‘Ik heb gisteren de schoonmaak voltooid en vanaf vandaag kan ik me aan de kleur wijden.’

‘Prima. Ik vertrouw op u, het fresco is in uw handen,’ zegt hij en verplaatst zijn blik van de grond naar mij. Hij heeft kleine, blauwe ogen: twee ijsblauwe spleetjes. ‘Zoals je weet betekent dit fresco veel voor mij. Ik wil dat het optimaal tot zijn recht komt. Ook al is het niet gesigineerd, je ziet dat het door een vakman is gemaakt.’

Ik knik. ‘Degene die het heeft geschilderd, was een meester,’ haast ik me te zeggen.

Brandolini glimlacht tevreden. Hij is pas veertig, maar lijkt ouder. Hij heeft een antieke achternaam en is een directe afstammeling van een van de meest beroemde Venetiaanse families. En hij lijkt zelf ook een beetje antiek: graatmager, een doorschijnende huid, een uitgeteerd en nerveus gezicht en asblond haar. Hij kleedt zich als een oude man. Of liever gezegd: alles wat hij draagt ziet er bizar uit, een beetje retro, hij heeft nu bijvoorbeeld een Levi’s spijkerbroek en een blauw overhemd met korte mouwen aan, waar hij met zijn spichtige lichaam in zwemt. Hierdoor krijgt hij iets ouwelijks over zich wat ik niet kan beschrijven. En toch zeggen ze dat de graaf het redelijk goed doet bij de vrouwen. Omdat hij zo rijk is, dat kan niet anders.

‘Hoe bevalt het u hier?’ vraagt hij en kijkt om zich heen om er zeker van te zijn dat alles op de juiste plek staat.

‘Prima!’ Ik zie er vast niet heel denderend uit, en knoop de bandana in mijn nek los.

‘U kunt Franco alles vragen. Als u materiaal nodig heeft, dan zal hij ervoor zorgen.’

Franco is de beheerder van het pand. Hij is kort van stuk

en heel vriendelijk, maar ook discreet en zwijgzaam. Ik heb hem in de tien dagen dat ik hier werk pas twee keer gezien: in de binnentuin terwijl hij de Agapanthus water gaf en voor de ingang toen hij de messing klopper poetste. Hij is altijd buiten en omstreeks twee uur 's middags gaat hij weg. Maar het is een prettig idee dat hij er is.

‘Ik red het prima alleen, dank u.’ Ik bedenk pas later dat mijn antwoord wat lomp klinkt en ik kan mijn tong wel afbijten.

Brandolini heft zijn armen berustend op. ‘In elk geval,’ zegt hij met heldere stem, ‘ben ik gekomen om u te zeggen dat er een medebewoner komt.’

‘Een medebewoner?’

Nee. Dit kan niet waar zijn. Ik ben niet gewend te werken met mensen om me heen die me afleiden.

‘Hij heet Leonardo Ferrante en hij is een beroemde chef-kok van Siciliaanse afkomst,’ legt Brandolini mij uit. ‘Hij komt rechtstreeks uit New York voor de opening van ons nieuwe restaurant in San Polo. Zoals u weet is de opening over een paar maanden.’

Samen met zijn vader beheert de graaf nog twee restaurants in Venetië: één achter Piazza San Marco en een kleinere op de kade bij de Rialtobrug. De Brandolini's hebben verder een restaurant in Los Angeles, twee privéclubs, een bar en een buitenverblijf. Hun namen duiken regelmatig op in de glossy tijdschriften en roddelbladen die Gaia zo leuk vindt.

Ik heb niets met dat hippe gedoe. En bovendien is een stoorzender wel het laatste wat ik nu kan gebruiken.

‘We hebben er alles aan gedaan om het snel rond te krijgen maar zoals u weet, helpt de Venetiaanse logistiek niet echt,’ vervolgt hij zonder mijn afkeuring op te merken. ‘Maar waar een wil is, is een weg.’

Nu geeft hij me ook nog wijze levenslessen. Ik knik maar

gewoon. Het idee dat ik met een onbekende in dit palazzo moet werken ergert me behoorlijk. Snapt Brandolini nou echt niet dat ik specialistisch werk doe? Dat iedere afleiding storend werkt?

‘U zult zien dat u het goed met Leonardo kunt vinden. Het is een uiterst vriendelijke man.’

‘Daar twijfel ik niet aan, het probleem is alleen dat deze hal...’

Hij valt me in de rede: ‘Ziet u, ik kon hem onmogelijk in zo’n onpersoonlijke hotelkamer onderbrengen,’ vervolgt Brandolini met de stelligheid van iemand die niemand anders om toestemming hoeft te vragen. ‘Leonardo is een vrije geest en hij zal zich hier thuis voelen. Hij kan koken en eten wanneer hij wil, een boek lezen in de tuin en vanaf het terras van het Canal Grande genieten.’

Ik wilde hem erop wijzen dat alle kamers van het huis uitkomen op de hal omdat er geen gangen zijn. Die medebewoner komt dus altijd langs mij, wie weet hoe vaak op een dag. Maar dat weet Brandolini ook. Het kan hem alleen niets schelen.

‘Hoe lang blijft die chef hier?’ vraag ik hoopvol.

‘Minstens twee maanden.’

‘Twee maanden?!’ echo ik, zonder mijn ergernis onder stoelen of banken te schuiven.

‘Ja, twee maanden, maar misschien wel langer. In elk geval tot het restaurant op volle toeren draait.’ De graaf schikt zijn trui opnieuw over zijn schouders en kijkt me resoluut aan. ‘Ik hoop dat dit geen probleem is voor u.’ Met andere woorden: je doet het er maar mee.

‘Nou, als het echt niet anders kan...’ Oftewel: dat is het wel, maar het moet maar.

‘Goed, dan rest me alleen u veel succes te wensen met uw werk,’ besluit hij en strekt zijn magere hand naar me uit. ‘Tot ziens, Elena.’